

عنوان مقاله:

جایگاه احیای نسخ عامیانه در گفتمان سازی فرهنگ شیعی (از تصحیح و بازخوانی تا تلخیص و دگرگون سازی: مطالعه موردی طوفان البكاء)

محل انتشار:

سیزدهمین کنگره ملی پیشگامان پیشرفت (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسنده:

مصطفی لعل شاطری - دانشجوی دکتری تاریخ ایران بعد از اسلام دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

احیای نسخ، یکی از موضوعات مهم در زمینه حفظ هویت به معنای عام و گفتمان سازی فرهنگی به معنای خاص محسوب می گردد، موضوعی که تاکنون در راستای الگوی پایه پیشرفت مورد توجه قرار نداشته است احیای صحیح و علمی نسخ را می توان به عنوان یکی از زیرشاخه های کاربردی در زمینه گفتمان سازی فرهنگی بر شمرد، اما در این بین در حوزه فرهنگ شیعی، بیش از همه توجه بر احیای علمی و تخصصی کتاب های به دور از رویکرد عامیانه بوده است در حالی که این گونه از متون به واسطه ارائه باورهای مذهبی عامه هر دوره دارای اهمیت است، چنان که طوفان البكاء اثر جوهری نمونه ای از این موارد می باشد این اثر از اواسط دوره قاجار تا پایان آن، در قالب خطی، سربی و سنگی به صورت گسترده منتشر و در اختیار اقدار گوناگون جامعه قرار گرفت. چرا که از مهم ترین و محبوب ترین آثار در ذکر مصائب ائمه اطهار (ع) و به ویژه سیدالشهدا (ع) بود. این پژوهش با تکیه بر روش توصیفی تحلیلی در پی پاسخ به این پرسش است که نسخه های انتشار یافته از این اثر به صورت چاپی از 1326 تا 1396 ش تا چه میزان منطبق بر متن اصلی می باشد و در این بین دچار چه تغییراتی گردیده و دلایل آن چه بوده است یافته ها حاکی از آن است با توجه به این که تمامی احیاکنندگان و ناشرین در پی آن بوده اند تا احیای این اثر را در قالب تصحیح بیان نمایند، اما گاهی فراتر از بازخوانی و تلخیص نگذاشته و در مواردی نیز به دگرگون سازی متن پرداخته اند. بررسی و آسیب شناسی احیای این اثر به عنوان نمونه موردی از متون دارای درون مایه مذهبی عامیانه نشانگر آن است که نگرشی علمی تخصصی در متون عامیانه مذهبی چون مورد توجه قرار نگرفته است. و متعاقباً می توان این جریان را تاثیرگذار در نگرش سیاست گذاران گفتمان ساز فرهنگ شیعی (در عرصه احیای نسخ خطی عامیانه) نسبت به اینگونه از متون دانست.

کلمات کلیدی:

طوفان البكاء، فرهنگ شیعی، گفتمان سازی فرهنگی، نسخ عامیانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1036456>

